

8. EDUKACJA DZIEWCZĄT I KOBIET = LEPSZY ŚWIAT?

SZTUKA WYSZUKIWANIA INFORMACJI

AUTORKA: MONIKA KOMISARCZYK

Ćwiczenie zwraca uwagę młodzieży na problematykę równości płci oraz znaczenie edukacji dziewcząt i kobiet w perspektywie globalnej. Uczniowie i uczennice dowiadują się, w jaki sposób wykształcenie kobiet przekłada się nie tylko na kwestie społeczne, związane np. z funkcjonowaniem rodziny, ale także na życie gospodarcze czy polityczne.

Zagadnienia:

- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka
- ▶ Ubóstwo
- ▶ Zdrowie

Czas trwania:

- ▶ 30 minut

Cele ćwiczenia:

- ▶ Dowiesz się, jaka jest sytuacja edukacyjna dziewcząt i kobiet na świecie.
- ▶ Rozwiniiesz umiejętność myślenia przyczynowo-skutkowego, zastanawiając się nad znaczeniem edukacji w perspektywie globalnej.

Związek z podstawą programową:

- ▶ I: 1.2, 1.4, II: 4.3, III: 1.5, 2.3, 2.11

Środki dydaktyczne i materiały:

- ▶ Załączniki
- ▶ Szary papier
- ▶ Flamastry

MIN

0

2

2

4

2

6

2

21

15

29

8

30

1

PRZEBIEG ĆWICZENIA:

1. Zapytaj uczennice i uczniów, czy... wolno im chodzić do szkoły? Następnie wprowadź klasę w tematykę ćwiczenia, wyjaśniając, że zajmiecie się zagadnieniem edukacji dziewcząt i kobiet. W tym celu młodzież przeczyta za chwilę fragmenty artykułu Małgorzaty Juchniewicz pt. „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie”.
2. Wyłóż grupę ekspercką. Wyjaśnij, że potrzebujesz trzech osób, które będą pełniły rolę ekspertów/ekspertek dla grup. Z racji omawianego zagadnienia możesz zaproponować, żeby tę rolę pełniły dziewczęta (to działanie wzmacniające, mające również na celu przełamanie stereotypu mężczyzny-kierownika, tu: chłopca jako lidera zarządzającego zespołem dziewczynek).
3. Rozdaj każdej osobie z grupy eksperckiej po dwa materiały pomocnicze: materiał pomocniczy dla grup uczniowskich (załącznik nr 1) oraz po jednym fragmencie materiału pomocniczego dla grup eksperckich (załącznik nr 2), tak aby każdy ekspert/ekspertka miał inny obszar ekspertyzy (gospodarka, partycypacja polityczna, zdrowie). Zadaniem ekspertów/ekspertek jest szybkie zapoznanie się z obydwooma materiałami, a następnie wspieranie pracy koleżanek i kolegów poprzez chodzenie między grupami i uzupełnianie ich odpowiedzi o dodatkowe informacje. Uwaga! Nie wolno jednak podawać gotowych rozwiązań. Ekspertki/Ekspertki odpowiadają również za podsumowanie pracy grup oraz uzupełnienie ich wypowiedzi.
4. Podziel klasę na trzy zespoły. Każdy zespół otrzymuje materiał pomocniczy dla grup uczniowskich (załącznik nr 1) oraz szary papier i flamastry. Zadaniem grup jest przeprowadzenie burzy pomysłów i spisanie na arkuszach papieru odpowiedzi na pytanie: jakie korzyści płyną z edukacji dziewcząt i kobiet na świecie? W celu usprawnienia pracy młodzieży napisz na tablicy trzy obszary wyeksponowane w artykule: gospodarkę, zdrowie oraz partycypację polityczną. Gdy wszyscy przeczytają otrzymane materiały, rozpoczyna się praca grup uczniowskich oraz wsparcie ze strony grupy eksperckiej.
5. Poproś, aby przedstawiciele/przedstawicielki poszczególnych grup zaprezentowali efekty burzy pomysłów. W tym czasie ekspertki/ekspertki sprawdzają, czy informacje są kompletne i ewentualnie dodają swoje komentarze. Mogą je także dopisać na arkuszach poszczególnych grup.
6. Podsumuj ćwiczenie i podziękuj wszystkim za zaangażowanie.

PRACA DOMOWA:

1. Poproś, aby młodzież poszukała w Internecie informacji na temat kampanii „Dziewczynka z książką” i zanotowała najciekawsze z nich w zeszycie. Zachęć do zastanowienia się, w jaki sposób każdy/każda z nas może włączyć się w działania.

Źródła:

Małgorzata Juchniewicz, „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie”, <http://dziewczynkazsiazka.natemat.pl/70691,stan-edukacji-dziewczat-i-kobiet-na-swiecie>.

Załączniki:

Załącznik nr 1 – *Materiał pomocniczy dla grup uczniowskich: „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie”*
Załącznik nr 2 – *Materiał pomocniczy dla grupy eksperckiej: Jakie są korzyści z edukacji dziewcząt?*

„STAN EDUKACJI DZIEWCZĄT I KOBIET NA ŚWIECIE”

Niektórzy ludzie lubią liczby, procenty, ułamki itp. Osobiście nie jestem wielką fanką matematyki i statystyki, ale muszę przyznać, że to właśnie liczby mogą lepiej przedstawić problem. Postanowiłam więc opracować dane dotyczące stanu edukacji dziewcząt i kobiet na świecie dla wszystkich tych, którzy chcieliby zapoznać się z kilkoma faktami.

Zacznijmy od podstawowych danych na temat stanu edukacji dziewcząt i kobiet na całym świecie, a następnie przejdźmy do pewnych wyraźnych korzyści płynących z ich edukacji.

Stan edukacji dziewcząt

Każdego roku 57 milionów dzieci w wieku 6-11 lat nie chodzi do szkoły – ponad 30 milionów z nich to dziewczynki.

Badania wykazują, że 150 milionów dzieci uczęszczających do szkół zrezygnuje z nauki przed ukończeniem szkoły podstawowej – co najmniej 100 milionów z nich to dziewczynki.

Tylko w 36 z 155 krajów rozwijających się wskaźnik kończenia szkoły podstawowej wynosi 100 procent.

W krajach rozwijających się różnica między liczbą chłopców a liczbą dziewczynek kończących szkołę podstawową jest większa niż 10 procent. UNICEF podkreśla, że „ta duża różnica pomiędzy płciami oznacza, że każdego roku miliony dziewcząt więcej porzuca szkołę”.

W Afryce Subsaharyjskiej, ponad połowa dziewcząt – 54 procent – nie ukończy nauki w szkole podstawowej.

W Czadzie, 90 procent wszystkich dziewcząt w wieku 15-19 lat nie ukończyło szkoły podstawowej. W Burkina Faso nie zrobiło tego 80 procent.

W Azji Południowej, ponad 40 procent dziewcząt w wieku 15-19 lat, które pochodzą z ubogich gospodarstw domowych, nigdy nie zakończyło pierwszej klasy, a tylko jedna na cztery zakończyła klasę piątą.

Po szkole podstawowej, udział dziewcząt w szkolnictwie spada dalej – tylko 17 procent dziewcząt w Afryce kontynuuje naukę w szkole średniej.

W Kambodży tylko 12 procent dziewcząt zapisało się do szkoły średniej. W Laosie, mniej niż jedna dziewczynka na cztery.

Różnice między obszarami miejskimi a wiejskimi jest uderzająca, szczególnie w zakresie uczęszczania do szkół przez dziewczęta. W Nigerze, w stolicy Niamey, w szkole podstawowej uczy się 83 procent dziewcząt, w porównaniu do jedynie 12 procent na obszarach wiejskich.

W Pakistanie wskaźnik kończenia szkoły podstawowej przez chłopców na obszarach wiejskich jest trzy razy wyższy niż dla dziewcząt, na obszarach miejskich jest dwukrotnie wyższy.

Co najmniej jedna z trzech dziewcząt kończących szkołę podstawową w Afryce i Azji Południowej nie może dobrze czytać, pisać, czy też wykonywać prostych działań arytmetycznych. W Egipcie wyniki z czytania i pisania na krajowych egzaminach wykazują, że umiejętności te są tylko w połowie opanowane. W Pakistanie, by pozytywnie zdać egzamin kończący szkołę podstawową należy uzyskać przynajmniej 30 procent, ponieważ zbyt mało dzieci może zdać go lepiej.

Źródło: Fragment artykułu Małgorzaty Juchniewicz pt. „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie” (cz. I).

JAKIE SĄ KORZYŚCI Z EDUKACJI DZIEWCZĄT?

Jakie są korzyści z edukacji dziewcząt?

Gospodarka:

Edukacja i większe dochody

Kształcenie dziewcząt prowadzi do zwiększenia dochodów, zarówno osób indywidualnych, jak i narodów jako całości. W procesie kształcenia chłopców i dziewcząt, zwiększa się ich produktywność, co wspiera rozwój gospodarek narodowych. Edukacja dziewcząt może więc prowadzić do zwiększenia dochodów.

Wyższe płace

Zapewnienie dziewczętom jednego dodatkowego roku kształcenia (ponad średnią dla danego regionu), zwiększa ich zarobki o 10-20 procent. Badania wykazują, że do szkół podstawowych powraca od 5 do 15 procent chłopców i nieco więcej dziewcząt. Wykazano, że „ogólnie rzecz biorąc, kobiety otrzymują wyższe zyski z inwestycji w szkolnictwo”.

Wykazano też, że do szkoły średniej powraca od 15 do 25 procent kobiet. Ekonomista Yale, Paul Schultz, stwierdza, że zysk – wyrażający się poprzez wyższe wynagrodzenie – z dodatkowego kształcenia jest podobny, jeśli nie nieco wyższy, dla kobiet niż dla mężczyzn. Powroty – w szczególności do szkół średnich – są na ogół znacznie częstsze wśród kobiet.

Szybszy wzrost gospodarczy

Z badań Banku Światowego nad 100 państwami wynika, że zwiększenie udziału kobiet z wykształceniem średnim o 1 procent zwiększa roczny wzrost dochodów per capita o 0,3 punktu procentowego. Jest to znaczna kwota biorąc pod uwagę, że wzrost dochodów na mieszkańca w krajach rozwijających się rzadko przekracza 3 procent w skali rocznej.

Równy poziom wykształcenia kobiet i mężczyzn mógłby przełożyć się na prawie 1 procent wyższy roczny wzrost per capita produktu krajowego brutto (PKB) w Azji Południowej i Afryce subsaharyjskiej w latach 1960-1992.

Źródło: Fragmenty artykułu Małgorzaty Juchniewicz pt. „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie” (cz. II).

Jakie są korzyści z edukacji dziewcząt?

Partycypacja polityczna:

Zwiększona edukacja wśród kobiet jest jednym z najpotężniejszych narzędzi, by wzmocnić pozycję kobiety w rodzinie i społeczeństwie. Kiedy tak się dzieje, kobiety nie tylko polepszają swój własny byt, ale działają też na rzecz poprawy bytu ich dzieci oraz pomagają przekształcać całe społeczeństwo.

Edukacja może sprzyjać demokracji i partycypacji politycznej kobiet: Badania nad 100 państwami wykazują, że kształcenie dziewcząt i zmniejszenie nierówności pomiędzy płciami sprzyja promowaniu demokracji. Badania te potwierdzają hipotezę, że „rozszerzone szanse edukacyjne dla kobiet idą w parze ze strukturą społeczną, która jest na ogół bardziej uczestnicząca, a co za tym idzie, bardziej otwarta na demokrację”.

Wykształcone kobiety w Bangladeszu trzy razy częściej niż kobiety niepiśmienne biorą udział w spotkaniach politycznych.

Źródło: Fragmenty artykułu Małgorzaty Juchniewicz pt. „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie” (cz. II).

Jakie są korzyści z edukacji dziewcząt?

Zdrowie:

Edukacja oraz mniejsze, zdrowsze, lepiej wykształcone rodziny

Badania zarówno ogólne jak i poszczególnych krajów z Afryki, Azji i Ameryki Łacińskiej wykazują: kobiety z lepszym wykształceniem mają mniejsze, ale za to zdrowsze i lepiej wyedukowane rodziny. Ponieważ edukacja rozszerza horyzonty kobiet, otwiera większe możliwości zarobkowania i poprawia pozycję kobiet w rodzinie i społeczeństwie, pary mają zwykle mniej dzieci, za to więcej inwestują w zdrowie i edukację każdego dziecka.

Edukacja dziewcząt prowadzi do mniejszych, bardziej trwałych rodzin

Z każdymi czterema latami edukacji więcej, kobieta rodzi o jednego potomka mniej, wynika z badań Banku Światowego nad 100 krajami.

Analiza 65 państw stwierdza, że podwojenie liczby kobiet z wykształceniem średnim zmniejszy przeciętne wskaźniki dzietności – z 5,3 do 3,9 dziecka na kobietę. Autorzy wnioskują, że „ekspansja wykształcenia średniego wśród kobiet może być najlepszą polityką w obniżaniu ich dzietności.”.

Badania w Brazylii stwierdzają, że niepiśmienne kobiety mają średnio 6 dzieci każda, podczas gdy wykształcona kobieta ma ich średnio 2,5.

Edukacja kobiet ratuje życie dzieci

Dodatkowy rok edukacji dziewcząt może zmniejszyć śmiertelność niemowląt o 5-10 procent. To połączenie „jest szczególnie duże w krajach o niskim dochodzie. Wzór ten jest powszechnie powielany w porównawczych bazach danych... i poprzez powtarzające się spisy”.

W Afryce, dzieci matek, które przez min. pięć lat kształciły się w szkole podstawowej, mają 40 procent więcej szans na przeżycie więcej niż pięciu lat.

Wielonarodowe dane pokazują, że wykształcone matki o 50 procent częściej szczepią swoje dzieci, niż bywa to w przypadku matek niewykształconych. [...]

Edukacja może zmniejszyć przemoc w rodzinie

Badania w Indiach potwierdzają, że w domach, w których kobiety są bardziej wykształcone, jest mniej przemocy. Kobiety bez formalnego wykształcenia są mniej odporne na przemoc niż kobiety z jakąś edukacją.

Źródło: Fragmenty artykułu Małgorzaty Juchniewicz pt. „Stan edukacji dziewcząt i kobiet na świecie” (cz. II).
